

die zouden moeten vertrekken, moed in te spreken. 'Toen het vrij goed licht geworden was', aldus een der bovenvijftigjarigen,

'ontstond er enig gestommel bij het doophek en wij zagen de dominé naar het voorlezersbankje gaan; blijkbaar wilde hij wat zeggen. Het werd stil, niemand schuifelde nu meer en de petten en hoeden gingen af. Hierop begon de dominé te spreken voor ons allen, zowel katholiek als protestant, en wees ons op de hoge hand des Heren, die ook in deze benauwde ure ons tot hulpe zou zijn, een Toevlucht en Sterkte voor hen die bange waren ... Het zal wel een vijftien minuten geduurd hebben en de dominé eindigde met ons in gebed op te dragen in de genade en goedertierendheid Gods.

Hierna verzocht hij ons met elkaar te zingen psalm 84, vers 3 en 4 ... En daarop klonk het, eerst even weifelend, maar al direct krachtiger:

'Welzalig hij, die al zijn kracht
en hulp alleen van U verwacht,
die kiest de welgebaande wegen.
Steekt hen de hete middagzon
in 't moerbeidal, Gij zijt hun bron
en stort op hen een milde regen,
een regen die hen overdekt,
verkwikt en hun tot zegen strekt.'

Het greep ons allen hevig aan. Velen onzer vreesden het ergste en zagen de dood voor ogen en toen wij zongen:

'Zij gaan van kracht tot kracht steeds voort,
elk hunner zal, in 't zalig oord
van Zion, haast voor God verschijnen' ...

kregen velen de tranen in de ogen en bogen het hoofd.'¹

Kort nadien gelastten Duitse militairen dat de mannen tussen achttien en vijftig jaar bij een van de deuren van de kerk moesten gaan staan.

*

Oosterbroek, Dankkaart, Helsdingen, Hora Siccama en Banwell zaten

¹ *Het drama van Putten*, p. 33-34.